

Cum lucreaza echipa de Concurența de la CLO și care sunt cele mai spectaculoase proiecte. O discuție cu partenerul Sandra Olanescu despre investigații, ”recunoașterea vinovației”, conformare, echipa și planuri de viitor

În ultimele 12 luni, avocații firmei Cliza & Asociații (CLO) au observat o creștere semnificativă a mandatelor încredințate de clienți, având ca obiect probleme legate de Dreptul concurenței. Cele mai multe dintre acestea se referă la investigații în curs, în cadrul cărora echipa coordonată de partenerul [Sandra Olanescu](#) a asistat clienții în fața Consiliului Concurenței, în redactarea răspunsurilor la solicitările de informații, în cadrul activităților forensic, ș.a.m.d., precum și la investigații finalizate, mandatele având ca obiect anularea deciziilor de sancționare, precum și suspendarea executării acestor decizii, respectiv sancțiunilor, până la finalizarea acțiunilor în anulare având ca obiect aceeași decizie a Consiliului Concurenței. ”Clienții noștri au decis, până la acest moment, ca în litigiile gestionate de avocații CLO specializați în Dreptul concurenței, să continue colaborarea inclusiv în caile de atac, fapt ce ne bucura din cel puțin din două motive: în primul rând, pentru că aceasta este o dovadă de încredere față de munca și seriozitatea noastră ca echipa de profesioniști iar, în al doilea rând, din perspectiva cunoașterii minuțioasă a litigiului - mai ales, având în vedere că există o singură cale de atac pentru acțiunile formulate împotriva deciziilor de sancționare emise de autoritatea de concurență”, a declarat pentru ^{Biz}Lawyer coordonatoarea practicii Competition & Antitrust în cadrul firmei Cliza Law Office.

Echipa dispune de toate resursele necesare pentru asistarea și reprezentarea clienților în fața Curții de Apel București sau a Înaltei Curți de Casație și Justiție. ”Nu avem un precedent în care clienții să nu fi dorit colaborarea cu noi și în procedura judiciară. Dimpotrivă, ne-am întâlnit cu situații în care clienții au fost asistați de alți avocați în cadrul investigației sau chiar în prima instanță și au apelat la noi ulterior, de cele mai multe ori în baza unei recomandări din partea unor clienți sau foști clienți mulțumiți de serviciile noastre”, a subliniat **Sandra Olanescu**.

Cel mai frecvent întâlnite proiecte pe care firma de avocați le are în derulare, inclusiv pe segmentul de dreptul concurenței, sunt litigii. Acest fapt este explicabil prin rezultatele remarcabile obținute de profesioniștii din cadrul *Cliza Law Office* de-a lungul celor peste 10 ani de activitate, în special în domeniul contenciosului administrativ și fiscal, rezultate care sunt de notorietate la nivelul clienților și care constituie, poate, cea mai bună carte de vizită.

”Însă, odată cu dezvoltarea departamentului de dreptul concurenței, echipa noastră pune foarte mare accent și pe partea de conformare, mai ales pentru clienții care activează în sectoarele cel mai des vizate de investigațiile Consiliului Concurenței”, a explicat **Sandra Olanescu**.

Totodată, casa de avocați are clienți interesați de partea de prevenție în domeniul Dreptului concurenței, prin traininguri și analize privind aspecte de concurență în *day2day business*, inclusiv prin structurarea și implementarea unor politici la nivel de organizație sau societate. ”Din păcate, cei mai mulți dintre acești clienți ni s-au adresat ulterior sancționării sau declanșării unor investigații împotriva acestora, însă este îmbucurător să

constatam faptul ca a crescut interesul clienților pentru programele de conformare”, a aratat partenerul firmei *Cliza Law Office*.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Deschiderea investigației, semnal de alarma pentru firmele luate în vizor de Consiliul Concurenței

Având în vedere asprimea sancțiunilor aplicate în ultimii ani, deschiderea unei investigații de catre Consiliul Concurenței ar trebui sa reprezinte, pentru orice întreprindere vizata, un serios semnal de alarma cu privire la întreaga sa activitate economica. Pe de alta parte, o asemenea situație poate duce la pierderea reputației în piața și, pe cale de consecința, la dificultăți resimțite la nivel de parteneri de afaceri, furnizori, colaboratori și alții asemenea, în cazul participării la licitații și, în cel mai sumbru scenariu, la închiderea business-ului.

”Poate este mult spus ca o întreprindere investigata poarta o veritabila „stigma”, însa sunt ridicate semne de întrebare la nivel informal cu privire la încrederea prezentata de întreprindere în raport de colaboratori ori chiar la calitatea produselor și/sau serviciilor oferite, criteriile care pot prezenta o deosebita importanța pentru un business în dezvoltare sau cu un renume câștigat în decursul unor ani de munca, sacrificii și investiții, ce pot parea de-a dreptul irosiți într-un asemenea context”, a nuanțat avocatul.

Mai mult, spune **Sandra Olanescu**, faptul ca cele mai multe dintre investigațiile pornite de Autoritatea de concurența sunt finalizate prin decizii de sancționare nu este un factor încurajator pentru întreprinderile investigate, statisticile fiind elocvente în privința probabilității destul de reduse de a „scapa” nesancționat dintr-o investigație declanșata.

Cum vad avocații CLO activitatea Consiliul Concurenței. Domeniile vizate de investigații sunt din ce în ce mai diversificate

Activitatea Consiliului Concurenței s-a intensificat simțitor, mai ales în ultimii cinci ani. Autoritatea de concurența susține ca a adoptat masuri care au avut în prim-plan interesul superior al consumatorilor, spre exemplu, prin lansarea aplicațiilor *Monitorul Prețurilor* pentru carburanți și, mai nou, pentru alimente, determinând retailerii care practica prețuri mai ridicate sa își orienteze propriile prețuri catre nivelul cel mai scazut. Conform celor susținute de Autoritate, aceste aplicații au potențialul de a fi implementate și în alte domenii, pe viitor, cum ar fi cel bancar.

Raportat la piețele vizate de recente investigații ale Consiliul Concurenței, avocatul firmei *Cliza Law Office* remarca faptul ca atenția Autorității s-a îndreptat cu precadere catre piețele specifice domeniului energetic, precum piața producției și comercializării de energie electrica. O atenție sporita este acordata de Autoritatea de concurența comportamentului participanților la licitațiile organizate la nivelul autorităților publice locale, indiferent de piețele implicate.

Cu toate acestea, spune **Sandra Olanescu**, domeniile vizate de investigațiile Consiliului Concurenței sunt din ce în ce mai diversificate, pornind de la piața serviciilor de furnizare a anumitor produse alimentare (e.g. oua, lapte,

mere, etc.), la cele ale serviciilor de furnizare a apelor minerale terapeutice, comercializarea de produse și echipamente din domeniul sănătății și securității în munca, servicii conexe aferente gazelor naturale sau servicii de paza.

Sub aspectul faptelor ce fac obiectul investigațiilor, cele mai frecvent întâlnite fapte investigate sunt încălcarile de tip cartel, urmate de abuzul de poziție dominantă, conform datelor comunicate chiar de către Autoritate.

Totodată, Consiliul Concurenței are o activitate notabilă în ceea ce privește concentrările economice, cele mai multe dintre deciziile Autorității din anul curent având ca obiect asemenea operațiuni.

”Bineînțeles, piețele care sunt „șinte clasice” precum cele ale produselor farmaceutice, a furnizării de servicii medicale, a serviciilor financiar-bancare, a serviciilor de telefonie mobilă sau comunicații electronice, etc. rămân sub atentă observație a Autorității de concurență”, a punctat **Sandra Olanescu**.

Din perspectiva sancțiunilor aplicate, nivelul amenzilor dispuse prin deciziile Consiliului Concurenței a crescut simțitor, fapt ce ilustrează intransigența Autorității raportat la constatarea săvârșirii unor încălcări ale legislației aplicabile în materie, dar și o încercare de descurajare a întreprinderilor de a recurge la practici anticoncurențiale.

[Intra pe portalul de concurență pentru mai multe articole despre proiectele avocaților din această arie de practica](#)

Despre ”recunoașterea vinovației”. Alegerea procedurii nu trebuie să fie doar o soluție „mai puțin rea”

”Cum „drumul către iad este pavat cu intenții bune”, există riscul ca, într-o situație dată, o întreprindere „speriata” de amenzi usturatoare aplicate de Consiliul Concurenței, la care se adaugă și statistica vizibil favorabilă Autorității din perspectiva deciziilor pronunțate de instanțele de judecată competente, să recurgă la procedura recunoașterii în mod neonest, însă preferabil față de aplicarea unei amenzi care poate duce chiar la închiderea afacerii.

În acest context, este imperios necesar ca Autoritatea de concurență să strângă probe concrete și concludente care susțin declarațiile de recunoaștere formulate de întreprinderile investigate, pentru evitarea aplicării unor sancțiuni exclusiv în baza declarației de recunoaștere față de întreprinderi care aleg această cale nu pentru a-și remedia conduita în raporturile comerciale, ci pentru a evita suportarea unei amenzi cu un nivel mult mai ridicat”, a adăugat *coordonatoarea practicii Competition & Antitrust în cadrul firmei Cliza Law Office*.

Sandra Olanescu spune că poate pare (și chiar fi) mai ușor „să te declari vinovat pentru a scăpa mai ușor”, însă o asemenea perspectivă nu numai că este de-a dreptul înspăimântătoare, ci ar duce la aplicarea legislației în domeniul concurenței în mod incorect și nepermis, prin deturnarea acesteia de la scopul pentru care aceasta a fost edictată, respectiv: „protecția, menținerea și stimularea concurenței și a unui mediu concurențial normal, în vederea promovării intereselor consumatorilor” (art. 1, Legea concurenței nr. 21/1996).

”Sancțiunile ce pot fi aplicate în această materie nu trebuie să devină o temere care să ducă la recunoașterea nerespectării legii în mod artificial. Este adevărată, dacă luăm în calcul munca și timpul pe care le implică o afacere de succes, sau în curs de dezvoltare, mai ales în condițiile unei volatilități economice și politice precum cea din

România, poate ca plata unei amenzi contravenționale ridicate pare preferabilă, dacă amenda care poate fi dispusă în caz de nerecunoaștere are potențialul de a avea consecințe grave și foarte grave pentru afacere în sine.

În concret, alegerea procedurii recunoașterii nu trebuie să fie o soluție „mai puțin rea”, ci rezultatul conștientizării unui comportament comercial greșit și corectarea acestuia pe viitor, prin respectarea regulilor de concurență (mai ales dacă este vorba despre investigații în care deja una dintre întreprinderi „recunoaște”: spre exemplu, dacă am lua cazul ipotetic al unui presupus comportament coordonat între întreprinderi, în care una optează pentru recunoașterea „de teama unei amenzi”, celelalte întreprinderi „implicate în înțelegere” care nu adoptă aceeași strategie ar risca să fie sancționate în baza recunoașterii celei dintâi întreprinderi, astfel ca acestea ar ajunge forțate de împrejurări să opteze tot pentru o recunoaștere neonestă).”

Sandra Olanescu, Partener CLO și coordonator al activității echipei implicate în mandatele privind dreptul concurenței

Cu alte cuvinte, probabilitatea mare de finalizare a unei investigații declanșate printr-o decizie de sancționare, la care se adaugă nivelurile ridicate și foarte ridicate ale amenzilor dispuse de Consiliul Concurenței, precum și statistica favorabilă Autorității de concurență în privința soluțiilor pronunțate de instanțele de judecată, pot deveni o alăturare perfectă de circumstanțe propice deturnării scopului pentru care legiuitorul unional și național au reglementat politica de clemență.

Aportul Consiliului Concurenței în materie de prevenție ar putea fi sporit

În anumite zone ale economiei există confuzie la nivelul unor piețe cu câteva mii de jucători cu privire la însemnătatea regulilor de concurență. Un exemplu relevant este piața turismului, unde firmele nu știu cum trebuie respectate regulile de concurență, cum se aplică acestea în cazurile specifice ale serviciilor oferite. Există și alte zone sensibile din punct de vedere concurențial și în colaborarea oricărui companii, din orice piață, între ele, în cadrul unei organizații patronale sau a unei asociații de profil.

Consiliul Concurenței a urmărit activitatea întreprinderilor care activează în sectorul turismului, investigația deschisă de Autoritate finalizându-se cu sancțiuni în valoare totală de 2,45 milioane de euro pentru coordonarea comportamentului agențiilor de turism pe piața comercializării produselor turistice.

”În acest caz particular, a fost înregistrată o premieră, prin declanșarea pentru prima dată a unei investigații la sesizarea anonimă depusă prin intermediul Platformei avertizorilor de concurență”, a precizat interlocutorul ^{Biz} **Lawyer**.

Cert este că, printre entitățile sancționate se numără și Asociația Națională a Agențiilor de Turism (ANAT), pentru interzicerea membrilor săi, care operau ca revânzatori pentru produse turistice și/sau pachete de servicii turistice, să acorde clienților reduceri sub forma cedării unei părți din comisioanele ce le reveneau de la companiile (tur-operatorii) care ofereau acele produse/pachete turistice, potrivit comunicatului de presă al Consiliului Concurenței din ianuarie, anul curent.

”Din păcate, asemenea practici concertate precum cele constatate și sancționate de Autoritatea de concurență pot apărea mai ușor în cadrul unor organizații profesionale sau patronale de tipul ANAT. Considerăm că aportul Consiliului Concurenței în materie de prevenție ar putea fi sporit prin îmbunătățirea și intensificarea dialogului cu astfel de asociații profesionale și/sau patronale, de exemplu, prin activități precum conferințe sau ateliere dedicate, traininguri individualizate conform sectorului de activitate, etc.”, a arătat **Sandra Olanescu**.

Pe de altă parte, spune avocatul, raportat la întreprinderile mici și mijlocii, este trist să constatăm că încă mai există

agenți economici care „traiesc un vis frumos”, gândindu-se ca Autoritatea de concurență are „pești mai mari de prins” și, prin urmare, ca nu trebuie să își facă griji din perspectiva respectării regulilor de concurență. Realitatea ultimilor ani a aratat faptul ca aceste întreprinderi intra la fel de ușor în atenția Consiliului Concurenței ca marile companii care activează pe piețe și, nu de puține ori, ajung să fie aspru sancționate pentru comportamente anticoncurențiale, de cele mai multe ori dovedite facil de schimburile de informații sensibile.

Daca ne gândim însă preponderent la întreprinderile mici sau la cele care s-au dezvoltat pornind de la o afacere mica, având un numar foarte redus de angajați și o activitate restrânsa din perspectiva geografica (orașe cu puțini locuitori, sate, etc.), cu o pregătire juridica inexistentă sau strict necesară înființării unei societăți cu răspundere limitată (e.g. prestarea de servicii specifice unor meserii precum zugrav, tâmplar, croitor, electrician, instalator, etc.), sunt foarte greu de gasit cazuri în practica în care se acordă atenție unor aspecte precum schimbul de informații sensibile, acorduri pe verticală, dacă nu chiar respectării în sine a legislației în domeniul concurenței.

”Bineînțeles, aceasta nu este o explicație acceptabilă care să justifice necunoașterea legii, însă merita subliniat faptul ca Autoritatea de concurență ar trebui să țină cont și de circumstanțele reale în care a avut loc o anumită faptă, într-un exemplu ca cel de mai sus, precum și gradul de pericol concret ca fapta respectivă să denatureze concurența, astfel încât o eventuală sancțiune aplicată să nu conducă la scoaterea de pe piața a agentului economic sancționat”, a nuanțat coordonatoarea practicii Competition & Antitrust în cadrul firmei *Cliza Law Office*.

În opinia avocatului, orice domeniu poate fi vizat de o investigație sectorială, astfel ca este greu de apreciat încotro își va îndrepta atenția Consiliul Concurenței în perioada imediat următoare. ”Cert este ca anumite domenii precum sănătatea, energia, telecomunicațiile, comerțul online, asigurările sau domeniul bancar par a fi pastrate sub „lupa” Autorității de concurență, mai ales având în vedere importanța acestora, specificul piețelor, precum și eventualele consecințe pe care le pot avea, raportat în principal la consumatori, practicile anticoncurențiale în aceste sectoare”, a explicat **Sandra Olanescu**.

În acest context, companiile ar trebui să acorde o atenție sporită aspectelor preventive, respectiv conformării cu regulile de concurență, mai ales dacă vorbim despre schimburi de informații sensibile, participări la licitații ori asocieri. Mai mult, ar merita chiar subliniată orientarea atenției Autorității către procedurile de licitații publice, în special acolo unde participarea la proceduri implica o asociere care, de principiu, nu constituie în sine o încălcare, a adăugat avocatul.

Despre echipa și proiecte. Litigiile, cele mai interesante dintre proiecte firmei din ultima perioadă, în această arie de practica

Echipa implicată în proiectele de dreptul concurenței este formată din **Sandra Olanescu** – *Partener și coordonator al activității echipei implicate în mandatele privind dreptul concurenței*, **Dragoș Borcea** – *Avocat colaborator senior*, **Gabriel Ursu** – *Avocat colaborator senior* și **Roxana Marin** – *Avocat colaborator*.

Litigiile împotriva Consiliului Concurenței sunt coordonate de Sandra împreună cu **Claudia Cliza** – *Partener fondator*, un reputat specialist în materia contenciosului administrativ și fiscal, în calitate de Conferențiar universitar titular al disciplinei Drept Administrativ, pe care o predă de mai bine de 14 ani, la Facultatea de Drept din cadrul Universității „NICOLAE TITULESCU” din București.

Sandra Olanescu spune ca, de departe, cele mai interesante dintre proiecte firmei din ultima perioadă, în această arie de practica, sunt cele care privesc litigiile având ca obiect anularea sau suspendarea executării deciziilor de sancționare, mai ales din perspectiva statisticilor descurajatoare privind preponderența hotărârilor judecătorești favorabile Autorității de concurență, în asemenea cauze.

”Astfel, privim fiecare dintre aceste mandate ca pe o provocare bivalentă: în primul rând, prin prisma necesității

construirii unor argumente clare, utile și susținute de dovezi concrete, în scopul înțelegerii și soluționării corecte a cauzei de către instanța de judecată (fondul cauzelor vizând, în general, sectoare specializate, greu de înțeles pentru un nespecialist) iar, în al doilea rând, raportat la prezumția aproape irefragabilă de valabilitate a deciziilor Autorității de concurență pe care o avem de rasturnat.

Vorbim despre o prezumție susținută, în primul rând, de lege, data fiind natura de act administrativ a deciziilor de sancționare ale Consiliului Concurenței iar, în al doilea rând, de jurisprudența favorabilă Autorității de concurență, care poate descuraja înșăși exercitarea dreptului destinatarilor de a ataca acest act administrativ individual.

Prin urmare, cu cât mai dificilă este o cauză, cu atât mai mult ne bucurăm să acceptăm provocarea și să încercăm să obținem cel mai bun rezultat posibil pentru clienții care fie ne acordă încrederea cu un prim mandat, fie continuă colaborarea cu noi, în considerarea profesionalismului și dedicației echipei noastre”, a conchis **Sandra Olanescu**.

Practica Departamentului de Concurență din cadrul *Cliza Law Office* urmează să fie dezvoltată, fiind luată în calcul extinderea echipei pe viitor, data fiind sporirea interesului din partea clienților pentru aspectele de dreptul concurenței, în special în materie de măsuri preventive și politici de conformare.

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](#)